

Jüri Laumets
Ma olen kurt,
saame
sõpradeks

Eesti Puuetega
 Inimeste Koda
 Tallinn 1995

KURT INIMENE EI REAGEERI, KUI TEDA KÕNETATAKSE SELJA TAGANT. TA JU EI KUULE SIND JA JÄTKAB RAHULIKULT OMA TEGEVUST.

ÄRA HÄBENE - KOPUTA TALLE VIISAKALT ÕLALE JA KÕNETA TEDA SIIS, KUI TA SULLE OTSA VAATAB.

KUI SA RÄÄGID KURDIGA, SIIS VAATA TALLE SILMA. TA EI NÄE, MIDA SA ÜTLED, KUI SA RÄÄGID PEAD KÕRVALE PÖÖRATES.

ESMALT ÜTLE SÕNUM JA SIIS NÄITA.

KURDIGA POLE VAJA KARJUDA, TA JU EI KUULE. RÄÄKIDA VÕID TAVALISE HÄÄLTOONIGA.

KUI SA OLED TEMAST VEIDI EEMAL, KURT NÄEB SINU NÄGU TERVIKUNA PAREMINI, SIIS MÕISTAB TA SIND KA PAREMINI.

KUI SUL RÄÄKIDES ON MIDAGI SUUS, SIIS KURT EI SAA SINU KÕNEST ARU.

SELLINE REAGEERING ON VÄGA EBA-MEELDIV JA SOLVAV.

MIIMIKATA JA LIIGUTUSTETA JUTT VÕIB KURDI JAOKS IGAVANA TUNDUDA.

SUHTLEMISEL KURDIGA KASUTA VÕIMALIKULT PALJU VIIPEMÄRKE, LIIGUTUSI JA MIIMIKAT.

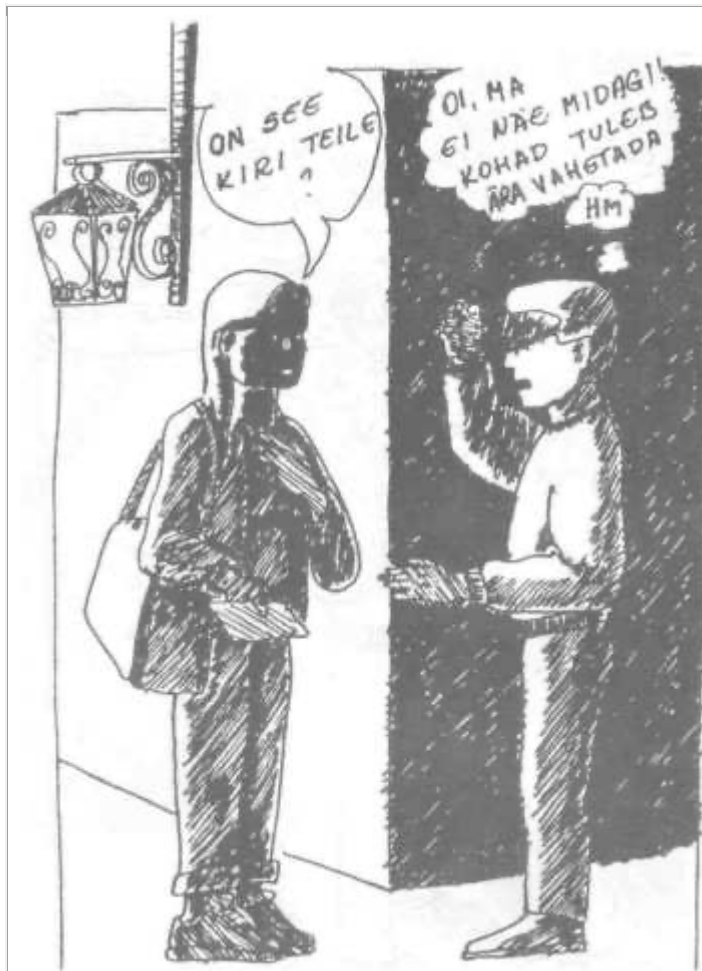
KUI VUNTSID JA HABE KATAVAD SUUD, ON KURDIL RASKE HUULTELT LUGEDA.

ÄRA UNUSTA SEDA, ET KURT VAATAB SINU SUULE. KUI RÄÄKIMISEGA PÄRIS HÄTTA JÄÄD, SIIS KIRJUTA.

KUNA KURTIDE SÕNAVARA ON VÄIKSEM KUULJATEGA VÕRRELDES, EI ARMASTA NAD ERITI LUGEDA, ERITI PIKKI JA RASKEID TEKSTE.

KUI SINU SÕBER ON KURT, VÕID TEDA LUGEMISEL AIDATA. MÕTESTA TEMA JAOKS LAHTI ABSTRAKTSEMAID MÕISTED, VÕÕRSÕNAD JMS.

KUI VALGUS LANGEB SINU SELJA TAGANT, EI NÄE KURT SINU NÄGU JA TA EI MÕISTA, MIDA SA TALLE ÕELDA TAHAD.

KURT SAAB SINUST HÄSTI ARU, KUI VALGUS LANGEB SINU NÄOLE EEST.

KUI SA KURDIGA RÄÄKIDES EI AVA OMA SUUD PIISAVALT, SIIS ON TAL RASKE SINUST ÕIGESTI ARU SAADA. HUULTELT LUGEMINE ON RASKE, KUNA PALJUD HÄÄLIKUD POLE NÄHTAVAD.

PÜÜA SUUD ROHKEM AVADA, RÄÄGI SELGELT JA LIHTSAMATE LAUSETEGA. ÄRA KIIRUSTA!

KUI TEIE HULGAS ON KURT INIMENE, ÄRGE JÄTKE TEDA ÜKSI VAID SEETÕTTU, ET TA EI KUULE. KUTSUGE TA ENDI HULKA JA TE SAATE TEADA, ET KURDID ON VÄGA HUVITAVAD INIMESED.

KUI OLETE MITMEKESI JA TEIE HULGAS ON KURT INIMENE, SIIS PÜÜDKE RÄÄKIDA ÜKSHAVAL. KURT LOEB KÕNET TEIE HUULTELT. KÕIKI KORRAGA ON TAL RASKE JÄLGIDA.

KURTIDE HULGAS TUNNEB KA KUULJA INIMENE END HALVASTI, KUI TA EI VALDA VIIPEKEELT.

IGAL KUULJAL - KUI TA SEDA VAID SOOVIB - ON VÕIMALIK VIIPEKEEL ÄRA ÕPPIDA. SELLEKS ON VAJA MINNA VIIPEKEELE KURSUSTELE JA LEIDA ENDALE SÕPRU KURTIDE HULGAST. TE MÕLEMAD TÄIENDATE TEINETEIST OMA KULTUURIGA.

KURTIDE OMAVAHELINE SUHTLEMISKEEL ON VIIPEKEEL. SEE ON VÄGA VÄLJENDUSRIKAS, EMOTSIONAALNE JA ILUS KEEL.

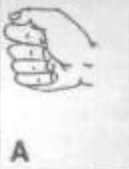

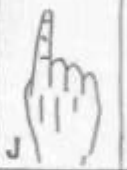

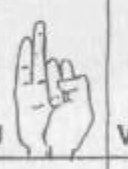

"KÄTEGA RÄÄKIMINE" EI TÄHENDA LIHTSALT VEHKIMIST. IGAL LIIGUTUSEL JA NÄOMIIMIKAL ON "KURTIDE KEELES" OMA KINDEL TÄHENDUS.

KURDID LOEVAD HÄSTI HUULTELT JA ENAMIK NENDEST SUUDAB KA ISE HÄÄLEGA RÄÄKIDA. SÕNA *KURTUMM* EI OLE SEEPÄRAST ÕIGE KASUTADA.

ESIALGU VÕIB KURDI HÄÄL SULLE KUMMALISENA TUNDUDA JA TEMA KÕNEGI VÕIB SULLE TUNDUDA RASKESTI ARUSAADAV. PIDEVALT KURDIGA SUHELDES SA HARJUD NII TEMA HÄÄLE KUI KÕNEGA

 A	 B	 C	 D	 E	 F	 G	 H
 I	 J	 K	 L	 M	 N	 O	 P
 Q	 R	 S	 T	 U	 V	 W	 Ö
 Ä	 Ö	 Ü	 X	 Y	 Z	 HEA	 HALB

